

Avslutande Samrådsmöte, fjärrvärmepriser 2025, Prisdialogen

Möte

Dag 2024-08-19 Kl 09:00 – 10.30

Plats Göteborg Energi, Rantorget, lokal Heden

Närvarande

Se bilaga 1

Inbjudan har skickats till alla Göteborg Energis företagskunder, Fastighetsägarna GFR samt Villaägarnas riksförbund.

Dagordning

Mötets öppnande

Markus Eriksson, Produktansvarig Värme och kyla och Daniel Stridsman, Affärschef Värme och kyla, hälsade alla välkomna till årets avslutande samrådsmöte om fjärrvärmens pris 2025.

Val av justerare

Anders G Johansson, Fastighetsägarna GFR valdes in som justerare.

Samrådsmötet

Daniel redogjorde för Göteborg Energis åtagande som medlem i prisdialogen.

Utfall för 2015–2023 och prognos avseende fjärrvärmeverksamhetens resultat 2024–2025 visades med en 6,9% höjning för 2025. Under perioden 2016–2023 uppvisades ett allt sämre resultat. Därefter visades intäkterna för fjärrvärmens från 2016 till 2023, inklusive en prognos för 2024.

Prisjusteringarnas inverkan går att utläsa över tid men är svårare att se från ett år till ett annat då vädret kan ha betydligt större påverkan. Detta studerades mer i detalj och det kunde konstateras att med en ökande effektandel så kommer effekt-effektiviseringar att bli allt viktigare. Vidare konstaterades att inför 2024 var prisjusteringen 8,7% men att den faktiska kostnadsförändringen väntas bli ca 14%. Detta på grund att 2024 var kallare än normalt, vilket ökade bland annat effektkostnaden. Denna svängning är en naturlig del av effektkomponentens konstruktion, men den hade gått att stabilisera. Om effektpriset hade stabiliserats skulle kostnadsändringen bli mellan -9% till +2% för ett varmt respektive kallt år, i stället för -17% till +9% som förväntas vid nuvarande utformning. Skulle 2025 bli ett vädermässigt normalt år är den förväntade kostnadsförändringen för en genomsnittkund en minskning med 4%.

Fjärrvärmens kostnader från 2016 till 2023 med prognos för 2024 visades också upp. En kraftig kostnadsökning för perioden 2021–2024 går att urskilja, vilken främst förklaras genom nära fördubblade kostnader för råvaror och förnödenheter. Detta beror i sin tur på höga naturgaspriser under början av perioden medan det i dagsläget beror på höga

biobränslepriser. Därtill har en åldrande anläggningspark och otillgänglighet från spillvärmens förvärrat situationen. Fjärrvärmesystemet kommer efter pågående investeringar, i bland annat BKV Rya, att vara betydligt mer motståndskraftigt mot fel och höga priset på enskilda bränslen.

Prisutvecklingen enligt Nils Holgersson-undersökningen visades upp tillsammans med en utökad jämförelse och gjorde gällande att Göteborg Energi har ett pris som med stor marginal ligger under riksgenomsnittet, en position som stärkts markant under 2024.

Prislistan för småhus visades upp och förändras med en rak justering av energipriset med 6,9% samtidigt som hyran lämnas oförändrad. Småhusprislistan kommer att förändras inför 2026. Förändringen innefattar differentierade energipriser och en förenklad effektkomponent och kommer att meddelas berörda i god tid före ikraftträdande.

Därefter presenterades Normalprislistan för företag. Energipriset justeras en aning enskilda månader, vilket totalt sett motsvarar en mindre del utav den sammanlagda prisökningen. Effektkomponentens andel av den totala kostnaden ökar från 44% till 47%. Målet om 50% är därmed inom räckhåll och förväntas uppnås 2027. Returtemperaturkomponenten lämnas oförändrad. Effektkomponentens utformning ses över och eventuell åtgärd kommer att kommuniceras i god tid inför ikraftträdande.

Till sist redovisades en indikation avseende kommande års prisjusteringar om 4% för 2026 och 3% för 2027. Detta är förutsatt att läget på energimarknaderna återgår till normala prisnivåer och att pågående investeringar driftsätts enligt plan.

Övrigt

13 uppkomna frågor lyftes under mötet. Vilka redovisas med svar i bilaga 2.

Inför mötet hade Fastighetsägarna GFR inkommit med kommentarer och frågeställningar avseende samrådsmöte 1, som önskade biläggas protokollet för det avslutande samrådsmötet. Dessa frågor besvarades under mötet och redovisas med separat svar i bilaga 3. I bilaga 4 återfinns Fastighetsägarna GFR:s skrivelse i sin helhet.

Fastighetsägarna GFR klargjorde avslutningsvis att de motsätter sig 2025 års prisjustering. Göteborg Energi konstaterade att bolaget fullgjort alla sina åtaganden inom ramen för Prisdialogen och att ett godkännande från Fastighetsägarna GFR inte är en del av dessa.

Mötet avslutades

Daniel och Markus tackade för engagemang och visat intresse. Nästa steg är att förslag om prisjustering lämnas till Göteborg Energis styrelse för beslut.

Vid protokollet

Carl Alvelid, Göteborg Energi

Carl Alvelid CA

Justeras

Anders G Johansson, Fastighetsägarna GFR

Anders G Johansson

Bilaga 1.

Närvarolista avslutande samrådsmöte prisdialogen Göteborg 2024-08-19

[REDACTED] Newsec
[REDACTED] JM AB
[REDACTED] Räddningstjänsten Storgöteborg K171
[REDACTED] Brf Delsjövägen
[REDACTED] Stadsfastighetsförvaltningen N230
[REDACTED] Gårdstensbostäder AB
[REDACTED] Påvelunds samfällighetsförening
[REDACTED] Amlöfs
[REDACTED] Kjellberg & Möller AB
[REDACTED] Brf Compagniet, Eriksberg
[REDACTED] AB Tingstad Papper
[REDACTED] Amlöfs
[REDACTED] Brf Masthugget
[REDACTED] Fastighetsägarna GFR
[REDACTED] Gösta Andersson & Söner AB
[REDACTED] Skanska Fastigheter i Göteborg AB
[REDACTED] Riksbyggen
[REDACTED] Bostjärnan AB
[REDACTED] Ivar Kjellberg Fastighets AB
[REDACTED] HSB Brf Jakobsdal
[REDACTED] Villaägarna i Göteborg
[REDACTED] HSB:s Brf Backa i Göteborg
[REDACTED] AB Platzer fastigheter
[REDACTED] Brf Masthugget
[REDACTED] Grillkryddans samfällighet
[REDACTED] Stena Fastigheter
[REDACTED] Villaägarna i Göteborg
[REDACTED] Ikano Bostad Göteborg AB
[REDACTED] Kjellberg & Möller AB
[REDACTED] Familjebostäder
[REDACTED] Tobissongruppen
[REDACTED] Stadsfastighetsförvaltningen N230
[REDACTED] Riksbyggen
[REDACTED] Akademiska Hus AB
[REDACTED] Räddningstjänsten Storgöteborg K171
[REDACTED] Stena Fastigheter Göteborg AB
[REDACTED] Framtiden AB

Bilaga 2.

Frågor och svar från samrådsmötet 2024-08-19

Fråga 1.

Har ni haft några stora nedskrivningar?

Svar:

Inga större nedskrivningar. Rya kraftvärmeverk har varit på tapeten för att skrivas ned då den fram till nyligen använts allt mindre, men i och med eleffektbehovet från elnätet är detta inte längre aktuellt.

Fråga 2.

Göteborg Energi borde ha ett bra förhandlingsläge gentemot spillvärmeleverantörerna. Hur hårt kan ni förhandla gentemot dessa?

Svar:

Det är möjligt att förhandla hårt, men Göteborg Energi försöker snarare samarbeta med leverantörerna för att åstadkomma bästa resultat. Generellt så kommer konkurrensen för spillvärme öka, i och med nya etableringar i staden som genererar mer spillvärme, såsom batterifabriken.

Fråga 3.

Hur kommer ändringen av effektkomponenten se ut? Så att det går att planera inför kommande investeringar.

Svar:

Göteborg Energi försöker hitta en mer kostnadsriktig och stabil debiteringsgrund för effektkomponenten. En jämförelse kan göras med prislistan Abonnerad Effekt där kund och fjärrvärmebolaget kommer överens om en högsta effekt som ska reserveras och som därefter är beständig. Det Göteborg Energi kollar på är en trögare effektkomponent, exempelvis inte bara ett år bakåt i tiden. Om ena extremen är Abonnerad effekt och nuläget är Normalprislistan skulle den nya effektkomponenten kunna ligga någonstans emellan.

Fråga 4.

Ni pratar om att effekten utgör 50% av kostnaden. 50% av vad?

Svar:

Totalkostnaden på årsbasis för en genomsnittskund. Det vill säga att utav den totala årskostnaden ett normalår så kommer effekten utgöra 50% av denna kostnad, resterande del utgörs av energipriset.

Fråga 5.

Om jag går ner för mycket på Abonnerad effekt och vill gå upp igen, hur gör jag då?

Svar:

Hör av er i god tid, så går vi igenom om kapacitet finns för en höjning. Finns det kapacitet så erlägger ni en accessavgift och sedan kan effekten höjas.

Fråga 6.

Prissättningsmodellen känns kontraproduktiv för oss som energieffektiviserar. Det lönar sig inte att minska energianvändningen när effektdelen ökar.

Svar:

Åtgärder som både energi- och effektiviserar är de bästa i prismodellen. Fokus behöver förflyttas från sparade kWh till att även inkludera kW. Även viktigt att ta hänsyn till när energin används, vår, sommar, höst eller vinter. Göteborg Energi arbetar för att de effektiviseringar som utförs skall få ett kostnadsriktigt genomslag, dvs att kundens incitament speglar den kostnadsreduktion som bolaget erhåller.

Fråga 7.

När vi energieffektiviserar så får ni energi över att sälja till andra kunder, men denna nytta kommer inte oss tillgodo.

Svar:

Nyttan kommer er tillgodo genom lägre fjärrvärmepriser till alla.

Fråga 8.

Energideklarationer har blivit viktigare för banker och investerare, bland annat gröna lån. Hur ska vi klara detta utan värmepumpar?

Svar:

Det är många regelverk, inte alla är teknikneutrala även om framsteg gjorts. Idag är det missvisande då värmepumpar ofta behövs för att nå de högsta nivåerna. Även om fjärrvärme och fjärrkyla har ett COP som vida överstiger en värmepump. En värmepump minskar den köpta energin men ökar elanvändningen i energisystemet. Lösningar såsom FTX är en bra återvinningslösning.

Fråga 9.

Hur är det med justerat prisdiallogprotokoll?

Svar:

Det har skickats ut ett justerat protokoll till alla mötesdeltagare från det inledande samrådsmötet.

Fråga 10.

Staden är ägare till Göteborg Energi. Har de inverkan på priset?

Svar:

Staden styr Göteborg Energi via ägardirektiv samt den politiskt tillsatta styrelsen och sätter därmed nivån för både avkastning och lönsamhet. Dessa krav har såklart en påverkan på prisnivån. Med det sagt så har Staden verkat för stabilitet och därför valt att inte avkräva Göteborg Energi normal avkastning under energikrisen. Uppsatta mål gällande normal avkastning i fjärrvärmeverksamheten har alltså inte uppnåtts.

Fråga 11.

Otillgänglighet av anläggningarna. Ni visade spillvärmen, men hur är det med de andra anläggningarna? Försäkring för detta bortfall?

Svar:

Otillgängligheten i våra egna anläggningar varierar från år till år. Kostnaderna för dessa otillgängligheter varierar också och låg för 2023 runt 60 mkr, vilket är nästan dubbelt så mycket som för ett normalår. Eftersom haverier och driftstörningar är en normal del i verksamheten, så finns det ingen försäkringsgivare som vill teckna en försäkring för denna typ av produktionsbortfall till en rimlig premie.

Fråga 12.

Mötetiden var för kort, ni har ägnat 55 minuter av mötetiden till er egen presentation och endast lämnat 5 minuter åt att besvara frågor.

Svar:

Göteborg Energi konstaterar att den planerade mötetiden, med tanke på alla frågor som ställdes under presentationen, blev för kort. Mötets längd och disponering skall ses över till nästa års samrådsmöten. Årets avslutande samrådsmöte förlängdes dock med 30 min, så att alla frågor och oklarheter kunde besvaras. Total mötetid uppgick nu till 90 minuter.

Fråga 13.

Vi hade önskat ytterligare information inför dagens möte, för att kunna ta ställning till svaren på de frågor som ställts avseende föregående samrådsmöte.

Svar:

Göteborg Energi har i god tid inför samrådsmöte 2 gjort ett utskick där huvuddelen av den efterfrågade informationen framgår. Under samrådsmötet har också mycket tid avsatts för att förklara bakgrund, samband och slutsatser för all den information som presenterades.

Bilaga 3

Bemötande avseende Fastighetsägarna GFR:s kommentarer angående Prisdialogens samrådsmöte 1

Efter det inledande samrådsmötet inkom Fastighetsägarna GFR:s med kommentarer och frågor som önskades beaktas vid det avslutande samrådsmötet. Dessa bemöttes i utskicket inför samrådsmöte 2 samt under mötets gång som en del av mötespresentationen.

1. Information

- 1.1 Utfall 2023: Fastighetsägarna GFR önskar att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti lämnar förtydligade upplysningar om vari den otillgänglighet, som omnämns i årsredovisningen, har bestått och vilka kostnadseffekter den har haft.

Bemötande: Under mötet visades utfallet för spillvärmen 2023 kontra ett normalt år. I denna framkommer att värmeleveransen från spillvärmen under 2023 är ca 10 % lägre än normalt. Vilken kostnadseffekt just detta har haft kan inte detaljeras för att inte röja konkurrenssituationen inom spillvärmen.

Fastighetsägarna hemställer om att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti delger den data som senare under hösten ska publiceras av Energimarknadsinspektionen.

Bemötande: I materialet som skickats ut inför mötet redovisades både fjärrvärmens uppdelade intäkter och kostnader från år 2016 till 2024 i form utan ett stapeldiagram, i enlighet med den data som publiceras av Energimarknadsinspektionen. Denna information presenterades också i detalj under själva samrådsmötet.

- 1.2 Buffring: Av protokollet framgår att "Staden är en långsiktig ägare som under 2021-2023 buffrat över 1000 Mkr i uteblivna fjärrvärmeresultat". Fastighetsägarna GFR instämmer i den beskrivningen men anser att den redovisade perioden är för kort. Under perioden 2015-2023 har verksamheten genererat ca 331Mkr/år i genomsnittligt resultat. Under perioden 2010-2023 är det genomsnittliga resultatet ca 400 Mkr/år. I ett långsiktigt ägande ligger att förhålla sig till avkastningsnivåer under längre tid och ha utrymme att hantera kortsiktiga nedgångar i resultatet. Fastighetsägarna menar att Göteborg Energi genom tidigare resultat har det utrymmet.

Kommentar: Det blir missvisande att tolka en för lång tidsperiod för att förklara ett resultat som sker i närtid. Nivån 400 mkr/år som nämns når heller inte upp till Stadens avkastningskrav om 8% räntabilitet på totalt kapital enligt K3.

2. Fastighetsägarnas protokollsanteckningar och svaren på dessa

- 2.1 Kostnadsutveckling: Fastighetsägarna GFR vidhåller sin hemställan om att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti redovisar förändringarna i kostnaderna från 2015 och framåt.

Bemötande: Under mötet visades kostnaderna för fjärrvärmerna från 2016 och framåt. Från nivåer om 1 600 mkr i kostnader har sen 2021 kostnaderna stigit till nivåer om 2 400 – 2 500 mkr. Vilket förklaras med högre kostnader för råvaror och förnödenheter. Dessa redovisades redan på det inledande samrådsmötet.

- 2.2 Avkastningskrav: Fastighetsägarna GFR vidhåller sin uppfattning om att avkastningskravet behöver sänkas.

Bemötande: Som konstaterades redan under det inledande samrådsmötet, så är avkastningskravet ingen fråga för bolaget eller Prisdialogen, utan ett beslut för Göteborg Energis ägare. Notera också att nuvarande avkastningskrav, även efter 2025 års prisjustering, är en bra bit från att uppfyllas (i prognosen ligger RT hela två procentenheter från ägarens normala avkastningskrav).

- 2.3 Konsekvenser av ökad effektandel av priset: Fastighetsägarna GFR emotser att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti ser över prissättningen på fjärrvärme och utvecklar incitament som medför optimerad fjärrvärmeanvändning samt minskad belastning på elnätet.

Bemötande: Fjärrvärme är i Göteborg den bästa och billigaste uppvärmningsformen och bör väljas där så är möjligt. Utöver det avlastar fjärrvärmerna inte bara elnätet utan tillför även ny eleffekt (när det är mörkt och kallt). Under samrådsmötet visades en jämförelse av livscykelkostnaderna för fjärrvärmerna i relation till en värmepump samt en så kallad kombinationslösning. Resultatet visar att en kombinationslösning inte är en god investering samt att endast värmepump är ett fullgott alternativ där fjärrvärme inte finns tillgängligt. För att kunna optimera fjärrvärme och värmepump avseende rörliga kostnader, för de fall olönsamma kombinationslösningar redan är byggda, måste Göteborg Energi först få ersättning för sina fasta kostnader. Detta säkerställs genom prislistan Abonnerad effekt. Effektandelen av priset på normalprislistan kommer utav kostnadsriktighetsskäl öka, där målet är en effektandel om 50%.

- 2.4 Ökad upplåning: Slutligen konstateras att frågan beträffande bolagets bedömning av soliditetens utveckling under kommande år ej har besvarats. Fastighetsägarna GFR vidhåller sin begäran om att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti redovisar denna.

Bemötande: Under mötet visas utfallet och prognosen för kommande år. I denna har soliditeten för åren 2016 till 2023 lagts in. Soliditeten ligger som högst över 50% och som lägst runt 40%. Soliditeten har varit avtagande på grund av stora investeringar och vikande resultat. Framgent avgörs soliditeten av ägarens beslut kring utdelning.

- 2.5 Längre avskrivningstider: Fastighetsägarna GFR vidhåller sin förväntan på att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti redovisar hur tillämpning av avskrivningstider, som bättre överensstämmer med komponenters tekniska livslängd, skulle påverka fjärrvärmepriset.

Bemötande: Under mötet visas storleksordningen av avskrivningar över tid, dessa har varit stabila men framgent kommer dessa öka på grund av planerade investeringar. Göteborg Energi följer god redovisningssed i likhet med övriga branschen. Tillgångarnas avskrivningstid styrs inte av deras tekniska livslängd utan utav hur länge tillgången förväntas att generera lönsamhet. Kostnaden för avskrivningar över tid skulle inte påverkas av utökad avskrivningstid eftersom antalet nedskrivningar i så fall skulle bli fler.

- 2.6 Jämförelser med andra leverantörer: Fastighetsägarna GFR anser fortsatt att det är angeläget och relevant att få del av Göteborg Energis bedömning av orsakerna till prisskillnaderna och vidhåller sin förväntan att inför samrådsmötet den 19 augusti få del av denna.

Bemötande: Under mötet visas Fastighetsägarnas egen undersökning "Bäst i klassen" där både Göteborg Energi och Skövde Energi når sina jämförelsepriser inom sina respektive kategorier. Det finns olika anledningar till att energibolag har olika prisnivåer. Göteborg Energi undviker att jämföra sig med andra energibolag på grund av riskerna med prisspeglning och uttalar sig ogärna om andra bolags styrning. Under mötet användes dock en utökad jämförelse mellan flera olika bolag och deras prisnivåer. Därtill anfördes ett resonemang kring Skövdes Energi prisnivå med utgångspunkt i deras publika särredovisning. För ytterligare frågor kring Skövde Energis pris, rekommenderas att kontakt tas med Skövde Energi.

Bilaga 4

Till:
Göteborg Energi

KOMMENTARER

ang. protokollet från Prisdialogens samrådsmöte 1 (05 juni 24)

Fastighetsägarna GFR har frågor och reflektioner rörande den information som av Göteborg Energi antecknades i protokollet från informationsmötet den 05 juni. Frågorna i dokumentet förväntas beaktas vid samrådsmötet den 19 augusti och biläggas protokollet från detsamma.

1. INFORMATION

1.1 Utfall 2023

I protokollet står: "Förklaring till de låga resultaten står att finna i bränslekostnaderna". Av årsredovisningen för 2023 för Göteborg Energi kan man läsa att "Produktområde Fjärrvärme har påverkats negativt genom otillgänglighet i anläggningar samt lägre spillvärmelieferanser som medfört förändrad och dyrare marginalproduktion"¹.

Fastighetsägarna anser inte att kunderna ska åläggas kostnader för produktionsbortfall som åsamkats genom tekniska haverier. Detta bör vara en kostnad som Göteborg Energi får ersättning för genom sitt försäkringsbolag.

Fastighetsägarna GFR önskar att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti lämnar förtydligade upplysningar om vari den otillgänglighet, som omnämns i årsredovisningen, har bestått och vilka kostnadseffekter den har haft.

Eftersom data för 2023 genom Energimarknadsinspektionen tillgängliggörs först senare under hösten 2024, när prisdialogen planeras att vara slutförd, bör Göteborg Energi delge motsvarande information inom ramen för prisdialogen. En sådan transparens skulle underlätta för kunder att på ett medvetet sätt förhålla sig till utfallet om -68 Mkr. Det skulle öka förståelsen och stärka dialogen mellan leverantör och kund.

Fastighetsägarna hemställer om att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti delger den data som senare under hösten ska publiceras av Energimarknadsinspektionen.

1.2 Buffring

Av protokollet framgår att "Staden är en långsiktig ägare som under 2021-2023 buffrat över 1000 Mkr i uteblivna fjärrvärmeresultat".

¹ Års- och hållbarhetsredovisning för Göteborg Energi 2023, s 67

Fastighetsägarna GFR instämmer i den beskrivningen men anser att den redovisade perioden är för kort. Under perioden 2015-2023 har verksamheten genererat ca 331Mkr/år i genomsnittligt resultat. Under perioden 2010-2023 är det genomsnittliga resultatet ca 400 Mkr/år. I ett långsiktigt ägande ligger att förhålla sig till avkastningsnivåer under längre tid och ha utrymme att hantera kortsiktiga nedgångar i resultatet. Fastighetsägarna menar att Göteborg Energi genom tidigare resultat har det utrymnet.

2. FASTIGHETSÄGARNAS PROTOKOLLSANTECKNINGAR OCH SVAREN PÅ DESSA

2.1 Kostnadsutveckling

Göteborg Energi besvarar Fastighetsägarnas GFR:s hemställan om att inom ramen för prisdialogen redovisa förändringarna i kostnader från 2015 och framåt med: "Det finns inga principiella problem med att redovisa kostnadsutvecklingen". Likväl åberopar bolaget principiella skäl för att inte hörsamma denna hemställan.

Göteborg Energi har inte inom ramen för prisdialogen redovisat intäkter och kostnader. Det som har redovisats är resultatutvecklingen. Utan tillgång till den efterfrågade informationen kan inte kunden ta ställning till om kostnadsutvecklingen för bolaget har varit sådan att prisutvecklingen kan anses vara skälig.

Av fjärrvärmelagen framgår: "Ett fjärrvärmeföretags skyldighet att förhandla med en fjärrvärmekund innebär att fjärrvärmeföretaget ska [...] ge fjärrvärmekunden tillräcklig information för en bedömning av skäligheten av avtalsvillkoret."²

Prisdialogen är nu inte en förhandling. Syftet med denna uppges vara "att med dialog och prövning stärka dig som kund i relation till din fjärrvärmeleverantör och ge dig insikt i och inflytande över leverantörens prisändringar"³. Om relevant information ej tillhandahålls tillgodoses emellertid inte den möjligheten till insikt och inflytande. Då fyller inte prisdialogen sin tänkta funktion och det återstår då för kunder att begära förhandling och eventuellt medling.

Fastighetsägarna GFR vidhåller sin hemställan om att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti redovisar förändringarna i kostnaderna från 2015 och framåt.

2.2 Avkastningskrav

Fastighetsägarna GFR har uppmanat Göteborg Energi att hemställa om att dess ägare sänker avkastningskravet till en nivå som bättre motsvarar den genomsnittliga i landet (ca 4,7 %). I det svar som antecknats i protokollet framgår inte tydligt hur bolaget förhåller sig till åtgärden. Av svaret kan man emellertid utläsa att Göteborg Energi medger att avskrivningstiderna är kortare än den tekniska livslängden på anläggningar och komponenter.

Fastighetsägarna GFR är medvetet om att avkastningskravet inte har tillämpats strikt. Dock utgör det en övergripande inriktning som styr mot en oskäligt hög kostnad för kunden, vilket riskerar att få oönskade konsekvenser för det samlade energisystemet.

Fastighetsägarna GFR vidhåller sin uppfattning om att avkastningskravet behöver sänkas.

² 8 § fjärrvärmelagen (2008:263)

³ Prisdialogen.se

2.3 Konsekvenser av ökad effektandel av priset

Frågan bemöttes inte under mötet. Fastighetsägarna GFR emotser att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti ser över prissättningen på fjärrvärme och utvecklar incitament som medför optimerad fjärrvärmeanvändning samt minskad belastning på elnätet.

2.4 Ökad upplåning

Göteborg Energi svarar att "fjärrvärmeverksamheten historiskt inte har haft några räntekostnader beror på att verksamheten via kassaflödet kunnat finansiera sina (i sammanhanget små) investeringar".

Sedan 2007, när Rya kraftvärmeverk togs i drift, har de räntebärande skulderna minskat medan tillgångarna t o m 2020 hade ett värde om 5500-6000 Mkr. 2021 ökade tillgångarnas värde till 6877 Mkr och 2022 till 7667 Mkr. De räntebärande skulderna var 2007 2685 Mkr, 2021 467 Mkr och 2022 0 kr. Det egna kapitalet har ökat från ca 2000 Mkr (2007) till 3000 Mkr (2022?)⁴.

Sammantaget innebär detta att kunder historiskt har betalat höga priser som har genererat höga kassaflöden i förhållande till verksamhetens långsiktiga karaktär. Bolaget har kunnat använda överskotten för att betala av skulder och bygga upp ett eget kapital. Det bör ge utrymme för återhållsamhet i prisutvecklingen.

Slutligen konstateras att frågan beträffande bolagets bedömning av soliditetens utveckling under kommande år ej har besvarats. Fastighetsägarna GFR vidhåller sin begäran om att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti redovisar denna.

2.5 Längre avskrivningstider

Göteborg Energi menar i sitt svar "att arbeta med längre avskrivningstider ger ingen rättvisande bild av bolagets ekonomiska ställning och är alltså inte valbart för Göteborg Energi".

Fastighetsägarna GFR anser att det förhåller sig tvärtom. Det ger ingen rättvisande bild att tillämpa avskrivningstider som är avsevärt kortare än den faktiska, tekniska livslängden. Det är förvisso ett problem att detta tveksamma förfarande tillämpas som branschstandard. Göteborg Energi är dock inte bundet av denna, utan kan och bör verka för att utveckla en sundare metod för redovisning. Det skulle vara av stor betydelse för bolagets kunder.

Av årsredovisningslagen framgår: "Anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod ska skrivas av systematiskt över denna period"⁵. Skatteverket förtydligar i sin vägledning att "syftet med avskrivningar är att fördela en tillgångs anskaffningsvärde över dess sammanlagda användningstid"⁶. I Tidningen Energi, som ges ut av branschorganisationen Energiföretagen Sverige, uppges fjärrvärmerör som förlades på 1990-talet ha en teknisk livslängd överstigande 80 år⁷. Det motsvarar den dubbla avskrivningstiden.

Fastighetsägarna GFR vidhåller sin förväntan på att Göteborg Energi inför samrådsmötet den 19 augusti redovisar hur tillämpning av avskrivningstider, som bättre överensstämmer med komponenters tekniska livslängd, skulle påverka fjärrvärmepriset.

⁴ Energimarknadsinspektion

⁵ 4 § årsredovisningslagen (1995:1554)

⁶ Skatteverket, [Vägledning – materiella anläggningstillgångar](#)

⁷ Tidningen Energi nr 2, juni 2024, s 46-47

2.6 Jämförelser med andra leverantörer

Göteborg Energi anför i sitt svar "att vi behöver tillsammans värna det kommunala ägandet". Fastighetsägarna GFR instämmer i det och betonar att det kommunala ägandet inte har ifrågasatts. I sammanhanget ska påpekas att det bolag som under prisdialogen föreslogs som jämförelseobjekt, Skövde Energi, är också det är kommunägt.

Fastighetsägarna GFR instämmer vidare i att Göteborg Energi kommer väl ut i kategorin större fjärrvärmeleverantörer i rapporten Bäst i klassen. Dock anser Fastighetsägarna GFR att bolag med större fjärrvärmenät i allmänhet har en större potential än mindre att tillhandahålla låga priser.

Fastighetsägarna GFR avfärdar Göteborg Energis påstående om att "Skövde Energi är ett väldigt litet fjärrvärmesystem och därmed inget bra exempel att jämföra med". Skövde Energi har inte de stordriftsfördelar som kommer av ett större nät. Bolaget har inte heller de gynnsamma förutsättningar avseende tillgång till spillvärme som Göteborg Energi har. Likväl förmår Skövde Energi att till sin kommuns medborgare och företag tillhandahålla fjärrvärme till ett lägre pris än det i Göteborg. Det borde vara tvärt om.

2017 hade Göteborg Energi en produktionskostnad som var 3 % högre än Skövde Energi. 2022 hade Göteborg Energis produktionskostnad utvecklats till att vara drygt 300 % dyrare än Skövde Energis⁸.

Att fråga sig varför och göra jämförelser syftande till utveckling av den egna verksamheten borde vara naturligt. Att det kommunägda bolaget Göteborg Energi tillhandahåller låga priser på fjärrvärme är angeläget för att optimera energisystemet i regionen och för att stärka Göteborgs attraktion som etableringsort. Vidare vore det av stor ekonomisk nytta för bolagets yttersta och egentliga ägare: Stadens medborgare.

Fastighetsägarna GFR anser fortsatt att det är angeläget och relevant att få del av Göteborg Energis bedömning av orsakerna till prisskillnaderna och vidhåller sin förväntan att inför samrådsmötet den 19 augusti få del av denna.

Göteborg 04 juli 2024

Anders G Johansson
näringspolitisk chef
Fastighetsägarna GFR

⁸ Energimarknadsinspektionen